

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/39/2017
Identifikačné číslo spisu: 9516100059
Dátum vydania rozhodnutia: 30. novembra 2017
Meno a priezvisko: JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9516100059.10

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka, sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného M. S. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 30. novembra 2017 v Bratislave o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 14. novembra 2017, sp. zn. 3Tp/7/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s a z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Na základe návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 02. novembra 2017 na predĺženie lehoty trvania väzby u obvineného M. S., sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 14. novembra 2017, sp. zn. 3Tp/7/2016 rozhodol tak, že podľa § 76 ods. 3 Tr. por. lehotu trvania väzby u obvineného Ing. M. S. nepredĺžil. Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ihneď po jeho oznámení do zápisnice o výsluchu sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil podaním zo dňa 20. novembra 2017. Prokurátor sa nestotožnil s názorom sudcu, že nie sú splnené podmienky na predĺženie lehoty trvania väzby v zmysle ust. § 76 Tr. por. Je zrejmé, že v predmetnej veci bol už viackrát podávaný návrh na predĺženie lehoty väzby a prokurátor uviedol úkony, ktoré je potrebné v konaní vykonať, je vecou taktiky vyšetrovateľa PZ, kedy vykoná ktorýkoľvek z naplánovaných úkonov, pričom doposiaľ neboli orgánom činným v trestnom konaní vytykané prietahy spôsobené ich nečinnosťou. K súdom namietanej skutočnosti, že prokurátor vo svojom návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby nijakým spôsobom neodôvodnil, prečo neboli plánované úkony trestného konania vykonané uviedol, že práve z tohto dôvodu bol súdu predložený zoznam úkonov, ktoré boli vykonané od posledného predloženia vyšetrovacieho spisu prokurátorovi s tým, aby bolo zrejmé, že vyšetrovateľ PZ koná bez prietahov, pričom niektoré úkony vykonal aj mimo pôvodného plánu (napr.: vylúčenie veci C. F. a R. O. na samostatné konanie, vydanie uznesenia o pribratí znalcov z odvetvia psychológia, predloženie návrhu na vyšetrovanie duševného stavu, rozhodovanie o námietke zaujatosti, analýza znaleckého posudku,

ktorého prílohou je externý disk o veľkosti 250 GB obsahujúci dáta zo zaistených mobilných telefónov). Nielen výsluchy svedkov, ale aj vydávanie uznesení, vykonávanie ďalších procesných úkonov, ako aj analýza predmetných výpovedí znaleckého posudku a externého disku, ktorá aj v súčasnosti prebieha, tvoria súčasť vyšetrovania a teda nie je možné konštatovať nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní. Prokurátor k obtiažnosti veci uviedol, že sa jedná o vec s väčším počtom obvinených a svedkov, ktorých výsluchy si vyžadujú určité časové obdobie. Taktiež poukázal na svoj návrh na predĺženie väzby zo dňa 02. novembra 2017 a plán úkonov, ktoré majú byť v konaní vykonané. Z uvedeného dôvodu žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby sťažnosťou napadnuté uznesenie zrušil v zmysle § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Najvyšší súd, ako súd nadriadený, preskúmal na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým bola podaná sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná. Z obsahu spisu je zrejmé, že obvinený M. S. bol uznesením Špecializovaného trestného súdu zo 4. mája 2016, sp. zn. 3Tp/7/2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. mája 2016, sp. zn. 6Tost/19/2016 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. s tým, že väzba u neho začala plynúť 2. mája 2016. Následne bola obvinenému predĺžená väzba uznesením Špecializovaného trestného súdu z 9. novembra 2016, sp. zn. 3Tp/7/2016 do 02. marca 2017, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 22. novembra 2016, sp. zn. 2 Tost 40/2016 sťažnosť obvineného zamietol a väzbu mu predĺžil do 2. júla 2017. Uznesením Špecializovaného trestného súdu z 13. júna 2017, sp. zn. 3Tp/7/2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tost/19/2017 zo dňa 28. júna 2017 bola väzba obvinenému predĺžená do 02. októbra 2017. Uznesením Špecializovaného trestného súdu z 12. septembra 2017, sp. zn. 3Tp/7/2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tost/31/2017 zo dňa 21. septembra 2017 bola väzba obvinenému predĺžená do 02. decembra 2017. Najvyšší súd ďalej z návrhu prokurátora zo dňa 02. novembra 2017 zistil, že podstatným dôvodom na predĺženie väzby u obvineného je podľa prokurátora skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní z objektívnych dôvodov neukončili vyšetrovanie v poslednej predĺženej lehote vzhľadom na to, že vyšetrovateľ PZ zrejme opomenul na výkon plánovaných rekognícií, pričom tieto budú tiež vykonané, a to buď tzv. naživo, v prípade, že nebude možné zabezpečiť osoby podobné opoznávaným osobám, budú vykonané podľa fotografií. Následne po vykonaní uvedených úkonov vyšetrovateľ pristúpi, ak by ďalšími vykonanými dôkazmi nedošlo k zásadnej zmene dôkazného stavu alebo potrebe vykonávania ďalších dôkazov, ktoré by mohli vyplynúť z priebehu vyšetrovania, k ukončovaniu prípravného konania a k umožneniu oprávneným preštudovať vyšetrovací spis podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania. Po týchto časovo rozsiahlych úkonoch pri počte oprávnených osôb, (z ktorých 12 je v procesnom postavení obvineného) a značného rozsahu spisového materiálu z objektívnych dôvodov môže preštudovanie vyšetrovacieho spisu trvať minimálne mesiac, bude potrebné predložiť spis prokurátorovi tak, aby prokurátor mohol podať prípadnú obžalobu v lehote väzby v zmysle § 76 ods. 2 Trestného poriadku, teda 20 pracovných dní pred skončením navrhovanej predĺženej lehoty väzby (2. apríla 2018). Vzhľadom na predpokladanú dĺžku trvania spoločného prípravného konania a vzhľadom na existenciu dôvodov väzby u obvineného je potrebné predĺžiť lehotu väzby, ktorá plynie od obmedzenia osobnej slobody obvinených dňa 2. mája 2016 o štyri mesiace, v súlade s ustanovením § 76 ods. 3 Trestného poriadku, teda do 2. apríla 2018, v rámci ktorej bude vykonávané vyšetrovateľom vyššie uvádzané dokazovanie a prípadné ukončenie prípravného konania. Je potrebné uviesť, že dôkazná situácia vo vzťahu k obvinenému nijakým spôsobom nezoslabla a podozrenie z jeho členstva a vrcholového postavenia v hierarchickej štruktúre v rámci skupiny tzv. „M.“ je vykonanými vyšetrovacími úkonmi dostatočne preukázané. Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest (písm. a/), že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie (písm. b/), alebo že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil (písm. c/). Podľa § 76 ods. 1 Tr. por. väzba v rámci

základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas. Podľa § 76 ods. 2 Tr. por. základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov; prokurátor je povinný prepustiť obvineného na slobodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty, ak nepodá najmenej dvadsať pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty. Podľa § 76 ods. 3 Tr. por. súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o väzbe alebo o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť, inak predseda senátu nadriadeného súdu prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený. Predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lehota väzby v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dĺžku podľa odseku 7. Pri späťvzati návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sa postupuje primerane podľa § 72 ods. 3. Podľa § 76 ods. 6 písm. b/ Tr. por. celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin. Podľa § 76 ods. 6 písm. c/ Tr. por. celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin. Podľa § 76 ods. 7 písm. b/ Tr. por. z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie devätnásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin. Podľa § 76 ods. 7 písm. c/ Tr. por. z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac dvadsaťpäť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin. Rovnako má súd povinnosť skúmať pri podaní návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby dôvodnosť tohto návrhu a to či už z hľadiska časového alebo jeho účelu a teda, či nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných vážnych dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného stíhania. Po preštudovaní spisového materiálu Najvyšší súd konštatuje, že bola dodržaná požiadavka vyplývajúca s ustanovenia § 76 ods. 2 Tr. por., podľa ktorej je prokurátor povinný podať návrh na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní najneskôr 20 pracovných dní pred jej uplynutím. Zistil, že návrh na predĺženie lehoty väzby obdržal Špecializovaný trestný súd dňa 02. novembra 2017, teda včas. Pri rozhodovaní o dôvodnosti predĺženia lehoty väzby mal Najvyšší súd na zreteli aj ustanovenie § 76 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého môže väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom trvať len nevyhnutný čas. Vychádzal aj z ustanovenia § 79 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú aj naďalej, resp. či sa zmenili, pričom sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a tiež pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu. Najvyšší súd okrem toho, že vychádzal zo skutočnosti uvedenej v § 76 ods. 3 Tr. por. a to, že predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas prihliadal aj na to, či bolo/nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Je nutné konštatovať, že väzba u obvineného bola predĺžená už celkovo trikrát, pričom obvinený sa nachádza vo väzbe od 02. mája 2016 a k dnešnému dňu teda dĺžka väzby predstavuje takmer 19 mesiacov. Prokurátorovi bolo vyhovené pri každom jednom návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby v plnom rozsahu. Najvyšší súd sa stotožnil s názorom Špecializovaného trestného súdu a to, že doterajšia lehota trvania väzobného stíhania obvineného bola dostatočne dlhá na to, aby bolo možné trestné stíhanie skončiť už v predĺženej lehote trvania väzby. Prokurátorom navrhnutý rozsah vyšetrovania nie je takého charakteru, aby mohlo byť vyslovené, že ide o obtiažnu vec, resp. iné závažné dôvody, pre ktoré nie je možné trestnú vec ukončiť v základnej lehote trvania väzby. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že pri predposlednom návrhu prokurátora na predĺženie väzby zo dňa 30. augusta 2017 boli nosnými argumentami predĺženia väzby vo vzťahu k obvinenému M. S. úkony, ktoré bolo potrebné vykonať a to stotožniť a následne vypočítať osobu „Y.“,

ktorý má mať vedomosť o útoku obvineného na osobu Y. T. a mal sa zúčastniť následného stretnutia pred spoločnosťou Y. Z., s.r.o., vypočuť obvinenú Y. L., ktorá pozná obvineného M. S., ďalej výsluch svedka L. T., svedka X. J. a svedka T. Q.. Porovnajúc si úkony, ktoré boli v prípravnom konaní od predposledného návrhu vykonané (t.j. návrhu na predĺženie väzby zo dňa 30. augusta 2017) a ktoré uvádza aj prokurátor vo svojom poslednom návrhu na strane 10 (t.j. návrhu na predĺženie väzby zo dňa 02. novembra 2017) je nutné konštatovať, že ani jeden z úkonov, ktoré mali byť vo vzťahu k obvinenému M. S. vykonané, vykonané neboli. Takmer všetky výsluchy svedkov, ktoré uviedol prokurátor vo svojom návrhu sú naplánované na november 2017, pričom výsluchy majú byť ukončené 04. decembra 2017. Jedná sa o celkovo 21 výsluchov, z ktorých sú len dva naplánované po 02. decembri 2017 t.j. po ukončení lehoty trvania väzby u obvineného M. S.. Je zrejmé, že markantnú väčšinu naplánovaných úkonov je možné vykonať pred uplynutím lehoty trvania väzby t.j. do 02. decembra. Skutočnosť, že trestné stíhanie nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov skončiť je treba vykladať s prihliadnutím na zložitosť a rozsah potrebného dokazovania v konkrétnej veci, teda objektívne. Touto skutočnosťou sa Najvyšší súd zaoberal vyššie, kde konštatoval, že orgány činné v trestnom konaní mali a majú dostatok času na to, aby vykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu. Obtiažnosť veci je daná komplikovanosťou a časovou náročnosťou zistenia skutkového stavu veci, v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, pričom pracovná preťaženosť orgánov činných v trestnom konaní nemôže byť dôvodom na porušenie ústavného práva obvineného na bezprietahové, prednostné a urýchlené prejednanie väzobnej veci. Po preskúmaní návrhu, príslušného spisového materiálu a sťažností prokurátora dospel Najvyšší súd k záveru, že neboli naplnené všetky dôvody na predĺženie väzby v zmysle ustanovenia § 76 ods. 3 Tr. por. Aj napriek skutočnosti, že návrh bol podaný včas je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní nepostupovali vo veci. Už pri poslednom predĺžení lehoty väzby bolo sudcom pre prípravné konanie zdôraznené, že sa jedná o hraničnú lehotu, v ktorej je potrebné vykonať všetky potrebné a plánované úkony, ktoré tak ako je už spomenuté vyššie, vykonané neboli. Najvyššiemu súdu nedá na záver nespomenúť, že prokurátor je v prípravnom konaní dominus litis (pán sporu) a plní úlohu akéhosi garanta toho, že proces bude prebiehať zákonne a riadnym spôsobom. Má možnosť a zároveň povinnosť vykonávať dozor nad činnosťou polície, kontrolovať ich postup, vyžiadať si od nich spisy a tiež kontrolovať, či policajti vo veci riadne postupujú. Je teda vecou prokurátora, aby dohliadal v prípravnom konaní na riadne a urýchlené vyšetrovanie, aby vec v prípade vznesenia obžaloby mohla byť čo najskôr predložená súdu na ďalšie konanie. Vychádzajúc z vyššie uvedených dôvodov, najvyšší súd podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol sťažnosti prokurátora ako nedôvodnú.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.